

Лазурський В.Ф.

Фонд № 183; од. зб. 584; 1877 - 1967 рр.

Лазурський Володимир Федорович (1869 - 1947) - український критик, літературознавець.

Автографи. Наукові праці, виступи, спогади, підготовчі матеріали: «В. Вересаев. Спутники Пушкина. Москва. 1937. Т. I» - конспект (б.д.), «Великий меланхоликъ». Рѣчь, произнесенная на Одесскихъ Высшихъ Женскихъ Курсахъ 26 апреля 1909 г., въ день открытія памятника Н.В. Гоголю въ Москвѣ» - друк (1909), «В семействе Толстых» - маш. спогадів (б.д.), «Вступительное слово къ Толстовскому вечеру: «Л.Н. Толстой въ Ясной Поляне» (по личнымъ воспоминаніямъ)» (1915), «Деревенская жизнь на каждый месяц...» - нотатки про Л.М. Толстого (б.д.), «Донкихотство. (Трехсотл'ѣтіе со дня смерти Сервантеса)» - друк статті (1916), «Заметки о книгахъ касающихся Толстого» (б.д.), «К 30-летию смерти Л.Н. Толстого» - замітка (б.д.), «Л.Н. Толстой - художник» - тези (1928), «Научная деятельность профессора А.И. Кирпичникова» - друк (1903), «Ответъ на резензію г. Евлахова» - друк (б.д.), «Выставка рисунков художника В.А. Цымпакова» - друк передмови до брошури (1941), «Положенія къ диссертации Владиміра Лазурскаго: «Сатирико-нравоучительные журналы Стиля и Аддисона», т. 1. Одесса, 1909 г.» - друк (1909), «Программа лекции «Мои воспоминания о Л.Н. Толстом» та «Воспоминания о Л.Н. Толстом» - начерки лекції (1940), «Происхождение слова romantic» - друк статті (1916), «Профессор А.Ф. Лазурскій (Біографический очеркъ)» - друк (1919), «Пушкин и Шекспир» - стаття (б.д.), «Развенчанное величіе» - стаття (б.д.), «Роль женщины в изучении языков» - начерки (б.д.), «Тезисы доклада «Творчество Л.Н.Толстого» (1928), «Толстой и искусство» - начерки (1928),

«Т. Шевченко і Л. Толстой» - стаття (1929), «Український елемент в творчестві Вл. Короленка» - стаття (1922), «Федор Іванович Россель» - біографічні нотатки (б.д.), «Шекспір українською мовою» друк статті (1929).

Листівка В.Ф. Лазурського: до М.М. Хвостова (б.д.).

Листи до В.Ф. Лазурського: від Д. Айналова (1910), Д. і Н. Айналових (1913), Ю. Айхенвальда (1904), М.П. Алексеева 6 (1927-1932), Г.Є. Афанасьєва (1919), М.Я. Басова 13 (1917 - 1928), О.І. Білецького 6 (1930-1931, б.д.), Бондарського (1928), П. Бородіна [1906], Р. Брандта (1901), В.Я. Брюсова (1904), В. Бузескула (1914), П.О. Бузука (1926), І.О. Буніна [1919], П. Буше (б.д.), Є.В. Васьковського 2 (1904, 1922), П.І. Вейнберга [до 1918], Г. Векслер (1935), З.О. Венгерової [1904], О.М. Веселовського 3 [1909] та (1917, б.д.), Н. Виноградова 2 (1908 - 1909), П.Г. Виноградова 3 (1893) та [1904 - 1905?], (б.д.), Н. Виркау (1922), С. Вілінського 4 (1917 - 1919), Г. Вільямса (1917), П. Волокидіна 2 (б.д.), М.О. Волошина (1929), І.П. Галюна 3 [1927], М. Гершензона 3 (1915 - 1918), І. Гливенка (1917), С. Гогитидзе (1922), С.М. Городецького (1930), А. Готалова-Готліба 2 (1925), В.Е. Грабаря (1906), І. Граната (1898), Л. Гроссмана (1920), О.Є. Грузинського 2 (1912, 1914), М.К. Гудзія 2 (1918, 1926), М.І. Гусєва 14 (1924 - 1936), В.В. Данилова 2 [1915] та (б.д.), А. Деревницького 3 (1901 - 1902), А.М. Дерибаса (1912), А. Доброклонського (1905), В. Елпідинської (1935), О.М. Євлахова 9 (1911 - 1912), К.О. Єзерського 4 (1930 - 1932), В.Є. Єрмілова 2 [1900?] та (1912), П. Єршова 3 (1922 - 1930), М.І. Єфімова 6 (1923) - [1935], В.М. Жирмунського (1926), Н.Н. Златовратського 2 (1894), В.С. Ісаковича 8 (1911 - 1912), В.М. Істрина 11 (1899 - 1922, б.д.), В. Кагана [1906], В. Каллаша 13 [1896 - 1911], А.К. Кальнінга 5 (1930) - [1932], Є. Карського (1905), W.P. Кер (1905), Д. Кишенського (1917), О.А. Кіпена 2 [1926] та (б.д.), священика А. Клітіна (1902), Л.Р. Когана (1926), П.С. Когана 12 [1899?] - (1914), А. Кодлубовського (1913), М.К. Кольцова (1918), К. Копержинського 3 [1926] - (1928),

В. Косинського (1898), А.Л. Коцейовського [1905?], А. Кочубинського 2 (1905), В. Краніхфельд (1911), С. Кульбакіна (1914), Є. Лазурської [1935], М.М. Ланге 3 [1904] - (1907), Paul Levy (?) 3 (1911, б.д.), І.А. Линниченка 24 (1901-1925), Н. Лісенкова (1936), Ю. Любича 5 (1913-1917), М. Любовського [1897], А.Ф. Лютера 2 (1925, 1926), Б.М. Ляпунова 5 (1926 - 1935), В. Ляскоронського (1900), М. Мандеса 2 (1923) та [1928], В.М. Маркова (?) [1924], А. Медведєва (1918), [Мелікова?] (1925), С.П. Мельчунова [1914], А. Миколюка (1919), Є. Мінне 3 (1905 - 1906), Г. Моргуліса 16 (1919-1936, б.д.), Я. Мосешвілі (1906), О.М. Мошина 4 (1925) - [1927], В.К. Мюллера 5 (1904-1917), Вл. Немировича-Данченка (1893), П.О. Нілуса 8 (1909-1930, б.д.), П.І. Новицького (1923), І.Ф. Павловського (1913), П. Пересветова (1923), Д. Петрова (1917), М.К. Піксанова (1914), К.І. Платонова (1928), І. Протопопова [1928], Е. Радлова 7 (1905 - 1916), С.І. Рапопорта 7 (1904 - 1909, б.д.), Д.М. Рєвущького 5 (1925-1926), Є. Рекоша (1935), А. Ристенка (1907), С.І. Родзевича [1932], М.О. Рожкова (1903), М.Н. Розанова 25 (1893-1930), П.І. Руліна 5 (19[2]3 - 1930), В. Саводніка 2 [1913] та (1936), С.В. Савченка 9 (1918 - 1932), П.М. Сакуліна 9 (1893-1926), В.П. Семеннікова 6 (1915 - 1924), М. Слабченка 6 (1919) - [1925], перших слухачок-словесниць [1909], С.О. Соколенка [1926], С.В. Соловійова 5 (1910-1912), М.І. Стороженка 16 (1892-1904, б.д.), М.Ф. Сумцова 3 (1913 - 1917), В.Є. Таїрова 2 (1927), [Твердохлебова?] (б.д.), К. Тіандера 3 (1913) - [1917], Б. Тюнеева (1926), А.М. Федорова 2 (1908), [1914], Федорова-Давидова 3 [1928], В.П. Філатова 3 [1921] - (1926, б.д.), О. Філіппова 2 (1912) та [1926], С.Н. Firth (б.д.), А. Флоровського (1921), Г. Флоровського (1912), В. Фріче [1914], М.М. Хвостова 2 (1899, 1911), М. Цявловського (1928), Н. Часовнікова (1923), О.Є. Чичибабіна 2 [1902?], А.В. Чуйка [1928], К.І. Чуковського 3 [1904], І. Шаровольського 4 (1912 - 1917), О.М. Шварца 2 (1910), Є. Шевальова (1927), Шепелевича 2 [1902], В.Ф. Шишмарьова 7 (1914 - 1930), І. Шкловського 2 (1902, б.д.), К.С. Шохора-Троцького 2 (1928),

Е.Р.фон-Штерна [1904], С. Штерна (1917), Є.М. Щепкіна 13 [1903] - (1918), Н.С. [ ] (1936).

Офіційні листи до В.Ф. Лазурського, авторизовані машинописи: від А. Билимовича (1919), Волкового 2 (1936), Гомельського педагогічного інституту (1935), Группы литературных влияний Института Русской Литературы Академии Наук СССР (1935), С. Мельнікова (1936), [Я.] Мучника (1936), М. Рудоміно (1935).

Листування інших осіб: Н.Н. Златовратського до Осипа Наумовича Граната (1893), Ю. Кожданської до Н.М. Лазурської (б.д.), М.Ф. Сумцова до І.А. [Линниченка] (1910), М.Ф. Я. [ ] до Н.М. Лазурської(1935).

Біографічні матеріали: архів Лазурських, списки матеріалів - автографи В.Ф. Лазурського та рукопис (б.д.); «Свидетельство» про те, що В.Ф. Лазурському «предоставлено право ношения на груди Высочайше учрежденной, въ память - 300-лѣтія Царствованія Дома Романовых, светло-бронзовой медали» - авториз. маш. друк (1913); 1. «Список печатаных работ Лазурского Владимира Федоровича», 2. «Работы в рукописях, готовые к печати» - маш., завірений [Н. Лазурською] (б.д.); В.П. Філатов. «Справка, яка була видана В.Ф. Лазурському - автогр. (1935).

Документи: подяки Козелецької Земської Управи В.Ф. Лазурському - авториз. маш. 2 (1917, 1918), подяка управління Одеської публічної бібліотеки В.Ф. Лазурському - авториз. рукопис (1905), подяка Толстовського музею (Москва) В.Ф. Лазурському - авториз. рукопис (1927), «Свидетельство» про народження О.Ф. Лазурського - авториз. рукопис (1877), В.П. Філатов. Рецепти на окуляри подружжю Лазурських - автогр. 6 (1928, 1930, б.д.).

Ювілейні матеріали: адреси В.Ф. Лазурському з нагоди його 25-річчя науково-педагогічної і літературно-громадської діяльності від родичів, наукових установ і організацій, приватних осіб, а також ювілейні газетні виписки і вирізка - автогр., авториз. рукописи і маш., маш., друк 31 (1926), Б. Варнеке.

Виступ на святкуванні 25-річчя науково-педагогічної і літературно-громадської діяльності В.Ф. Лазурського - автогр. без початку (1926), вітальні телеграми з цієї ж нагоди - маш. та рукописи 25 (1926), «Двадцятипятилетний юбилей преподавания в Высшей школе (вступ. лекция 20 сент. 1901 г.) 9-го октября 1926 г.» Список привітань - автогр. В.Ф. Лазурського (б.д.).

Матеріали про В.Ф. Лазурського: альбом з наклеєними і вкладеними газетними і журнальними вирізками про наукову і педагогічну діяльність В.Ф. Лазурського - друковані статті і замітки 69 (1901 - 1929).

Матеріали інших авторів; друки, 16 з дарчими написами: Д. Айналов. «Charles Deihl. Manuel d'art buzzantin. Paris 1910, 80 (837 pp. avec 420 dessins)» - рецензія (б.д.); М.П. Алексєєв. «Английский язык в России и русский язык в Англии» - стаття (1944); І.С. Андрієвський. «Классическое и реальное образование» - книжка (1900); Л. Ауер, С. Ауслендер, Арк. Аверченко та ін. «Художественное творчество д'Ътей. О «Нашемъ журнале. Приложение» - додаток до журналу (б.д.) [1916]; М.А. Базілевич «Вплив електричного поля на кристалізацію перестуджених течив» - стаття (1931); О.О. Богомолець. «О внутренних причинахъ смерти. Актовая р'Ъчь, произнесенная въ торжественномъ засѣданіи Совета Императорского Николаевского Университета 6 декабря 1911 года» - брошура (1912); Б. Варнеке. «Заметки объ Островскомъ. XI. Приемы творчества» (1918), «Островский и Достоевский. Библиографическая справка» (б.д.), «Приемы творчества Островского» - стаття (б.д.); М.Д. Дубина. «Къ вопросу о плодоводстве въ Бессарабіи» - брошура (1910); В. Єрмілов. «Иван Александровичъ Гончаровъ» - біографічний нарис (1897), «Изъ добраго прошлаго. (Историко-педагогическая справка)» (б.д.); «Исторія русской литературы XIX в. Подъ редакціей Д.Н. Овсянико-Куликовскаго. При ближайшемъ участіи А.Е. Грузинскаго и П.Н. Сакулина» - шмуцтитул книжки з дарчим написом М. Заньковецької (13. VIII. 1928); П.С. Коган. «Два біографа» - стаття (1898), «Н.И. Стороженко.

(По поводу тридцятилѣтія научно-литературной деятельности)» (1901); Н. Лазурська. «К 150-летию города Одессы» - стаття [1944]; І.А. Линниченко. «Зигфридъ. (Посвящается Л.И.К.)» - стаття (1911); N.K. Lyssenkow und W. P. Filatow. «Ein Fall von Zyklopie beim Pferd» - стаття (1926); В. М-скій. «Актёръ - романтикъ. (По поводу пятидесятилѣтія со дня смерти П.С. Мочалова, † 16 марта 1848 г.)» (1898); П. Нілус. «Приключеніе» - оповідання (б.д.); «Отчетъ о состояніи и деятельности Одесскихъ Высшихъ Женскихъ Курсовъ за 1911 годъ» - брошура (1912); М. Ралів. «Лев Толстой в українських перекладахъ» - стаття (б.д.); В. Саводник. «Е.А. Баратынскій. 1800 - 1900. Критическій очеркъ. Т-во типо-литографіи Владимиръ Чичеринъ, в Москве. Марьина роша, соб. д. 1900» - обкладинка книжки з дарчим написом від автора В.Ф. Лазурському (б.д.), «Новости Пушкинской литературы» - стаття (1900); В.І. Срезневський. «Язык и легенда в записях Л.Н. Толстого» - стаття (1934); М.І. Стороженко. Автобіографія - автогр. (б.д.); газети, журнал, газетні та журнальні вирізки, присвячені Л.М. Толстому 62 (1911 - 1950, б.д.); А. Федоров. «Изъ Эрнста Шернберга» - поезія, переклад з німецької та «Махаонъ» - оповідання (б.д.); Б.О. Шайкевич. «Антифашистський сатиричний роман Чапека «Війна з саламандрами» - стаття (б.д.), «Ібсен на російській сцені в період 1890-1906 рр.» - тези (б.д.), «Сучасна прогресивна зарубіжна література про «Ударну бригаду» світового революційного і робітничого руху» - стаття (1953); А.П. Шамрай. «До питання про естетику комедій Шекспіра» - доповідь на засіданні Відділу суспільних наук квітневої Сесії АН УРСР 1946 р.; [ ] «Данте Алигьери» - розділ з книжки (б.д.) [до 1918] тощо.

Інші матеріали, зібрані фондоутворювачем: «Волосы из бороды Л.Н. Толстого (переданы Н.М. Лазурской от Анны Ильинишны Толстой (Поповой)» (б.д.); Запросний квиток Одеського Обласного Ювілейного Шевченківського Комітету на урочисте засідання з нагоди 125-річчя з дня народження Т.Г. Шевченка -

друк (06.03. 1939); «Световые картины для волшебного фонаря мастерской А.С. Соколова. Одесса, Строительный пер., № 6. Отдел 3. Техника. Список диапозитивов. Серия 2. Воздушный корабль» - друк (б.д.).

Іконографія: фотографія В.Ф. Лазурського (б.д.) та портрети олівцем, виконані Акімовим, Сахаровим, Шостаком (1926); Н.П. Акімов - фото (1967); А.М. Васильєва - фотопортрет (1893); М.В. Гоголь - портрет, «Приложение къ «Русской Старине» изд. 1878 г.», літографія Лемерсьє і КО в Парижі з портрета 1841 р., писаного О.А. Івановим в Римі (1878); «Иванъ Александровичъ Гончаровъ, † 15 сентября. Рисунок съ натуры И.Е. Репина. Гравироваль В.В. Матэ» - літографія (б.д.); Ф.М. Достоевський - портрет, «Гравировано у Ф.А. Брокгауза въ Лейпцигѣ» - гравюра [1894]; С.М. Дурилін - фотопортрет (1954); І.А. Линниченко - фото (б.д.); І. Му[с]апов - фотопортрет, друк (1889); В.В. Стасов - портрет І.Ю. Рєпіна, друк ретушований (б.д.); М.І. Стороженко - портрет, друк (б.д.); Л.М. Толстой - портрети та фотографія його могили - друки 4 (1909, б.д.); «Графъ Толстой въ кругу родныхъ» - фотолістівка (б.д.); «Л.Н. Толстой. (Шаржъ «Simplicissimus'a»)» - друк (б.д.); Л.М. Толстой. Реклама фруктів з портретом письменника - друк (б.д.); А.П. Чехов - фотографії (оригінал і копія) (б.д.) [поч. 1900-х рр.]; А. Чудінова в ролі Аркадіної («Чайка» А.П. Чехова) - фотопортрет (1954); групові фото: С.М. Дурилін та Тр. Свободін (1954); колектив Музею театрального мистецтва УРСР з С.М. Дуриліним і Н.М. Лазурською (1953); А. Чудінова, Тр. Свободін, С.М. Дурилін та ін. особи (1954); Н. Лисенков. Пейзаж з будинком - малюнок аквареллю (1923); [ ] «Herfilia in Ogam Deam» - гравюра на міді [XVIII - поч. XIX ст. ст.]; [ ] Цвинтар з церквою - гравюра, друк ретушований (б.д.).

Лілія Гурєєва